

THIẾT KẾ CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC MÔN HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP - LỚP 10

(Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống)

Trần Thị Thúy Liễu

Phòng Quản lý sau đại học, Trường Đại học Hải Phòng

Email: lieutt@dhhp.edu

Bùi Thị Cẩm Vân

THCS Lại Xuân, Thủy Nguyên

Võ Thị Hiếu

THPT Lý Thường Kiệt, Thủy Nguyên

Ngày nhận bài: 16/6/2023

Ngày PB đánh giá: 16/8/2023

Ngày duyệt đăng: 30/11/2023

TÓM TẮT: Năm học 2022 - 2023 là năm học đầu tiên thực hiện Chương trình GDPT 2018 đối với lớp 10 bậc trung học phổ thông (THPT). Trong đó, môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là một môn học mới với không ít khó khăn khi triển khai dạy và học. Vì vậy, trong bài báo này, trên cơ sở định hướng môn học trong Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018, chúng tôi cố gắng đưa ra một thiết kế chương trình dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp Lớp 10 - Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống với mong muốn giúp học sinh rèn luyện kỹ năng sống, tính sáng tạo trong học tập và sinh hoạt, phát triển năng lực định hướng nghề nghiệp phù hợp với năng lực bản thân.

Từ khoá: môn học, hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp, chương trình...

DESIGNING A CURRICULUM ON THE SUBJECT OF EXPERIENTIAL AND CAREER- ORIENTED ACTIVITIES FOR 10TH GRADERS

(A book series of Connecting Knowledge with Life)

ABSTRACT: The school year 2022 - 2023 is the first time to implement the 2018 GET Program for 10th graders at high school. Accordingly, the Experiential and Career-oriented Activities is a new subject with many difficulties when implemented in the teaching and learning process. Therefore, in this article, on the basis of the subject orientation in the 2018 National Education Program, a

design of the Curriculum of the Experiential and Career-oriented activities for the 10th Graders - The series of books of Connecting Knowledge with Life has been shown in the hope of helping students to train their life-skills and creativity in studies and daily life, and develop their career-oriented competencies in accordance with their own abilities.

Keywords: subjects, experiential activities, vocational education, programs...

---

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cấp THPT là bậc học cuối của giáo dục phổ thông, là sự chuyển tiếp giữa giáo dục phổ thông với giáo dục Đại học, Cao đẳng. Trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018, môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là một môn học mới lần đầu xuất hiện như môn học độc lập bắt buộc dạy cho học sinh từ lớp 1 đến lớp 12. Sau ba năm triển khai, đây vẫn là "môn học" lạ gây nhiều bối rối. Với những điểm mới của môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp lớp 10, nhiều giáo viên gặp khó khăn trong việc nắm tổng thể chương trình và cách thức xây dựng, tổ chức kế hoạch giáo dục phù hợp với học sinh.

Đối tượng học sinh THPT được gọi là tuổi đầu thanh niên có độ tuổi từ 15 - 18 tuổi, lứa tuổi này đang trong thời kỳ phát triển cả về thể chất và tinh thần. Sự tự ý thức là một đặc điểm nổi bật trong sự phát triển nhân cách của lứa tuổi. Các em không chỉ nhận thức được cái tôi hiện tại mà còn nhận thức được vị trí của mình trong xã hội cũng như trong tương lai. Môn Hoạt động TN, HN sẽ giúp học sinh phát triển năng lực thích ứng với cuộc

sống, năng lực định hướng nghề nghiệp đồng thời hình thành và phát triển các phẩm chất chủ yếu, năng lực chung được quy định trong chương trình GDPT 2018. Để đáp ứng yêu cầu đổi mới nội dung và phương pháp dạy học trong việc triển khai dạy học môn Hoạt động TN, HN bậc THPT chúng tôi lựa chọn đề tài “Thiết kế chương trình dạy học môn học TN, HN lớp 10 năm học 2022 - 2023” với hy vọng làm tăng hiệu quả của hoạt động dạy - học và tạo tâm lý hứng thú cho học sinh trong quá trình học tập.

2. TỔNG QUAN VỀ TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

2.1. Các nghiên cứu về dạy học trải nghiệm

Về trải nghiệm và lí thuyết học tập trải nghiệm có thể kể đến tên tuổi của các học giả mà tư tưởng của họ xác định những nền tảng căn bản cho lí thuyết học tập trải nghiệm như: William James- nhà chủ nghĩa thực nghiệm cấp tiến; John Dewey- nhà triết học thực dụng luận; nhà tâm lý học Kurt Lewin với những nghiên cứu về hành động và mô hình học tập trải nghiệm; Jean Piaget- nhà triết học và tâm lý học, người đặt

nền tảng cho quan điểm kiến tạo tri thức; đặc biệt là David Kold-nhà lý thuyết giáo dục người Mỹ với một loạt những công bố về lý thuyết học tập trải nghiệm [8]...Tuy nhiên, ở Việt Nam, việc tiếp cận nghiên cứu về học tập trải nghiệm còn nhiều hạn chế: có ít công trình, tài liệu nghiên cứu và vận dụng. Cụ thể: năm 2006, học tập dựa vào trải nghiệm được đề cập ở Việt Nam trong tài liệu “Học mà chơi - Chơi mà học...” do Dự án GDMT Hà Nội và Trung tâm Con người và Thiên nhiên biên soạn; Năm 2011, lần đầu tiên môn học Giáo dục trải nghiệm được giảng dạy cho sinh viên thuộc chương trình đào tạo Cử nhân khoa học ngành Quản lý, liên kết giữa Khoa Quốc tế-Đại học Quốc gia Hà Nội với Đại học Keuka, Mỹ. Ngoài ra cũng có một số bài báo trên các tạp chí, kỷ yếu khoa học nhắc đến việc vận dụng học tập trải nghiệm vào các môn học như của nhóm tác giả Trịnh Thị Hương, Võ Hoài Thịnh (Đại học Cần Thơ), tác giả Phan Thị Hiệp (2010, Đại học Đồng Tháp). Nhìn chung các nghiên cứu trên tập trung đi vào tìm hiểu một số việc dạy học trải nghiệm vào các môn học riêng biệt. Tuy nhiên, việc dạy học trải nghiệm với tư cách là một môn học độc lập và đánh giá hiệu quả của nó trong việc phát triển năng lực của học sinh chưa được nói đến. Vì vậy, Chương trình GDPT 2018 đã xem trọng và tăng cường Hoạt động trải nghiệm sáng tạo cho học sinh được thực hiện xuyên suốt từ lớp 1 - 12, bao

gồm các nội dung bắt buộc và nội dung tự chọn, thiết kế theo 2 giai đoạn: giáo dục cơ bản (từ lớp 1-9) và giáo dục định hướng nghề nghiệp (từ lớp 10-12).

2.2. Cơ sở lý luận của việc thiết kế chương trình dạy học môn HĐTN-HN lớp 10

Để có cơ sở thuyết phục cho việc nghiên cứu, chúng tôi căn cứ vào một số khái niệm:

- Chương trình môn học và hoạt động giáo dục: là xác định vị trí, vai trò môn học và hoạt động giáo dục trong thực hiện mục tiêu GDPT, mục tiêu và yêu cầu cần đạt, nội dung giáo dục cốt lõi của môn học và hoạt động giáo dục ở mỗi lớp học, cấp học đối với tất cả HS trên phạm vi toàn quốc, định hướng kế hoạch dạy học môn học và hoạt động giáo dục ở mỗi lớp và mỗi cấp học, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục, đánh giá kết quả giáo dục của môn học và hoạt động giáo dục. [1, tr.36].

- Theo Ngô Thị Tuyên: “Hoạt động trải nghiệm trong nhà trường cần được hiểu là hoạt động có động cơ, có đối tượng để chiếm lĩnh, được tổ chức bằng các việc làm cụ thể của HS, được thực hiện trong thực tế, dưới sự định hướng, hướng dẫn của nhà sư phạm. Đối tượng để trải nghiệm nằm trong thực tiễn, qua trải nghiệm thực tiễn, người học có được kiến thức, kỹ năng, tình cảm và ý chí nhất định. Sự sáng tạo sẽ có được khi phải giải quyết các

nhiệm vụ thực tiễn vận dụng kiến thức, kỹ năng đã có để giải quyết vấn đề, ứng dụng trong tình huống mới, đưa ra hướng giải quyết mới cho một vấn đề”. [9]

- Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp là hoạt động do nhà giáo dục định hướng, thiết kế và hướng dẫn thực hiện, tạo cơ hội cho HS tiếp cận thực tế, thể nghiệm các cảm xúc tích cực, khai thác những kinh nghiệm đã có và huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng của các môn học khác nhau để thực hiện những nhiệm vụ được giao hoặc giải quyết những vấn đề của thực tiễn đời sống, nhà trường, gia đình, xã hội phù hợp với lứa tuổi; thông qua đó, chuyển hoá những kinh nghiệm đã trải qua thành tri thức mới, kỹ năng mới góp phần phát huy tiềm năng sáng tạo và khả năng thích ứng với cuộc sống, môi trường và nghề nghiệp tương lai [1, tr.36].

- Theo Karen Schweitzer: Thiết kế chương trình giảng dạy là một thuật ngữ được sử dụng để mô tả việc tổ chức chương trình giáo dục có chủ đích, có chủ ý và có hệ thống trong các lớp học hoặc khoá học. Nói cách khác, đó là một cách để GV lập kế hoạch giảng dạy. Khi GV thiết kế chương trình giảng dạy, họ xác định những gì sẽ được thực hiện, ai sẽ làm điều đó và lịch trình để làm những điều đó. [10]

Như vậy, trên cơ sở kế thừa những nghiên cứu của Dewey, Lewin, Piaget và

các nhà nghiên cứu khác về trải nghiệm và học tập dựa vào trải nghiệm, các khái niệm trên không chỉ đề cập đến việc tiếp thu kiến thức mà thông qua quá trình trải nghiệm dựa trên các trải nghiệm hiện có để thu nhận thông tin mới trong môi trường học tập thực tiễn và kiểm tra lại bằng trải nghiệm của cá nhân.

2.3. Cơ sở thực tiễn của việc thiết kế chương trình dạy học môn HĐTN- HN lớp 10

Tại trường Trung học phổ thông, để đáp ứng yêu cầu đổi mới nội dung và phương pháp dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp lớp 10 năm học 2022 - 2023, chúng tôi đã thực hiện các công việc sau:

- *Thứ nhất*, nắm vững các yêu cầu, nội dung, xây dựng kế hoạch, hình thức tổ chức hoạt động phù hợp với học sinh và điều kiện thực tế của nhà trường. Yêu cầu đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên phải tham gia đầy đủ các buổi tập huấn của Bộ GD&ĐT, Sở GD&ĐT và Cụm chuyên môn tổ chức. *Thứ hai*, trên cơ sở Hướng dẫn của Sở GD&ĐT xây dựng kế hoạch giáo dục môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp phù hợp với điều kiện và tình hình thực tế của nhà trường. *Thứ ba*: Phát huy vai trò trung tâm của nhà trường và làm tốt công tác tham mưu, phối hợp. Nhà trường cần đóng vai trò trung tâm, định hướng tổ chức, chỉ đạo, điều hành, phân công trách nhiệm cho các thành viên trong nhà trường;

chủ động phối hợp với các lực lượng giáo dục khác khi tổ chức dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp cho học sinh.

2.4. Cơ sở khoa học của việc thiết kế chương trình dạy học môn HĐTN-HN lớp 10

Trên cơ sở định hướng trong Chương trình GDPT 2018 của Bộ GD&ĐT quy định về Chương trình, mục tiêu của môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp đồng thời căn cứ các văn bản chỉ đạo của Sở GD&ĐT Hải Phòng về Hướng dẫn dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp năm học 2022 - 2023 để làm cơ sở khoa học trong việc thiết kế chương trình dạy học. [5]

Các hoạt động giáo dục được thiết kế phù hợp với quan điểm, nguyên lý giáo dục của Đảng và Nhà nước cùng các quy định hiện hành của Bộ GD&ĐT, Sở GD&ĐT đồng thời đáp ứng mục tiêu và khung nội dung chương trình Hoạt động TN-HN được Bộ GD&ĐT ban hành cùng với chương trình giáo dục phổ thông tổng thể.

3. THIẾT KẾ CHƯƠNG TRÌNH HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP LỚP 10 - NĂM HỌC 2022 - 2023 (BỘ SÁCH KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG).

3.1. Yêu cầu của thiết kế

- Đảm bảo tính pháp lý trong xây dựng kế hoạch của nhà trường:

Chương trình được thiết kế phải thực hiện đúng theo các văn bản pháp lý đã được quy định.

- Đảm bảo thực hiện mục tiêu của chương trình giáo dục do Bộ GD&ĐT ban hành.

- Đảm bảo tính khoa học, tính sư phạm trong xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường.

- Đảm bảo khai thác có hiệu quả, phù hợp cơ sở vật chất, thiết bị dạy học của nhà trường; phù hợp năng lực nhận thức của HS và đội ngũ cán bộ quản lý, GV nhà trường.

- Đảm bảo huy động và khai thác hiệu quả các nguồn lực trong xây dựng, thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường.

3.2. Nguyên tắc thiết kế

- Chương trình được thiết kế dựa trên lý thuyết hoạt động, lý thuyết nhân cách, lý thuyết hoạt động trải nghiệm và lý luận giáo dục nói chung đó là góp phần hình thành, phát triển ở học sinh các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung theo quy định của Chương trình GDPT 2018 [2, tr.4].

- Chương trình thiết kế đảm bảo tính chỉnh thể, sự nhất quán và phát triển với gồm 4 mạch nội dung hoạt động: Hoạt động hướng vào bản thân (32 tiết = 30%) - Hoạt động hướng đến xã hội (26 tiết = 25%) - Hoạt động hướng đến tự

nhiên (15 tiết = 15%) - Hoạt động hướng nghiệp (32 tiết = 30%) [2, tr.4].

- Chương trình thiết kế đảm bảo tính linh hoạt để giáo viên chủ động lựa chọn nội dung, phương thức, không gian, thời gian hoạt động phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh trên nguyên tắc bảo

đảm mục tiêu giáo dục và các yêu cầu cần đạt của môn học [2, tr.4].

- Căn cứ vào thời lượng môn Hoạt động trải nghiệm - hướng nghiệp là 105 tiết/năm (3 tiết/tuần gồm: Chào cờ đầu tuần, Sinh hoạt lớp cuối tuần và học theo Chủ đề) [2, tr.47].

Bảng 1. Phân phối chương trình

Học kì	Các chủ đề lớn	SH dưới cờ	HD theo CD	Sinh hoạt lớp	KT giữa kì	KT cuối kì	Tổng
Học kì I	<i>CD 1. Phát huy truyền thống nhà trường.</i>	4	3	3			10
	<i>CD 2. Khám phá bản thân.</i>	3	5	2			10
	<i>CD3. Rèn luyện bản thân.</i>	2	3	3	2		10
	<i>CD 4. Chủ động, tự tin trong hoạt động và giao tiếp.</i>	3	3	3			9
	<i>CD 5. Trách nhiệm với gia đình.</i>	2	1	1		2	6
	<i>CD 6. Tham gia xây dựng cộng đồng.</i>	2	4	3		2	11
	Tổng học kì I		16	19	15	2	2
Học kì II	<i>CD 7. Bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.</i>	2	2	2			6
	<i>CD 8. Bảo vệ môi trường tự nhiên.</i>	4	2	6			12
	<i>CD 9. Tìm hiểu nghề nghiệp.</i>	2	4	4	2		12
	<i>Chủ đề 10. Hiểu bản thân để chọn nghề phù hợp.</i>	4	4	4			12

	<i>CD 11. Lập kế hoạch học tập và rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp.</i>	2	2	3		2	9
	Tổng học kì II	14	14	19	2	2	51
	Cả năm	30	33	34	4	4	105

3.3. Thiết kế chương trình cụ thể

CHỦ ĐỀ 1: Phát huy truyền thống nhà trường (tháng 9)

* Yêu cầu cần đạt:

- Thực hiện tốt nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng.

- Thể hiện sự tự tin trong các tình huống giao tiếp, ứng xử và biết cách thể hiện sự thân thiện với bạn bè, thầy cô.

- Có trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ được giao và hỗ trợ những người cùng tham gia.

- Tham gia một số hoạt động cộng đồng phù hợp và đánh giá được kết quả hoạt động phát triển cộng đồng.

- Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.

- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

Tuần 1: - Giới thiệu các truyền thống của nhà trường.

Tuần 2: - Chia sẻ kế hoạch hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên trong năm học:

- HS thuộc các lớp được phân công sẽ lên kế hoạch, chuẩn bị 1 chương trình để truyền cảm hứng từ chủ đề *Mái trường tôi yêu*

- Gợi ý: tiết mục văn nghệ với các bài hát về trường, kịch ngắn địa phương về nhà trường, trò chơi Đố vui, Ô chữ...

Tuần 3: - Giao lưu với đoàn viên tiêu biểu.

- Giao lưu, chia sẻ về cảm xúc trước và sau khi trở thành HS nhà trường.

Tuần 4: - Trao đổi về kỹ năng giao tiếp, ứng xử.

- Thảo luận về các quy tắc giao tiếp, ứng xử tự tin, thân thiện trong trường.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1:- Tìm hiểu về truyền thống và hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường.

+ Triển khai trên lớp

+ GV cung cấp thông tin về truyền thống và hoạt động giáo dục truyền thống nhà trường (video, powerpoint)- có thể giao HS các nhóm chuẩn bị trước.

- Xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục truyền thống nhà trường.

Tuần 2: -Tìm hiểu về giao tiếp, ứng xử tự tin, thân thiện.

-Rèn luyện sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp, ứng xử.

Tuần 3: - Thực hiện biện pháp thu hút các bạn tham gia hoạt động chung.

- *Triển lãm trưng bày các tác phẩm Mindmap của các lớp tại Đường sách*

- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn TNCS Cộng sản Hồ Chí Minh.

- Tổ chức cuộc thi tìm hiểu về nhà trường

+ Địa điểm: dưới sân trường

+ Hình thức: Rung chuông vàng hoặc Kahoot

+ Tổng kết, tuyên dương các tập thể tích cực

Tuần 4: - Thực hiện nội quy trường, lớp.

- Phát huy giá trị tích cực của các hoạt động xây dựng nhà trường.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Viết về truyền thống nhà trường.

- Chia sẻ ý nghĩa của sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp.

- Các nhóm vẽ sơ đồ tư duy Mindmap về các vấn đề trong buổi học tuần trước

+ *Truyền thống và hoạt động giáo dục của nhà trường*

+ Các quy tắc giao tiếp, ứng xử tự tin, thân thiện trong nhà trường

+ Nội quy, quy định của nhà trường
+ Các giá trị hướng tới của HS nhà trường trong 3 năm học

- Trao đổi kinh nghiệm tham gia các hoạt động của Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh.

- Tìm hiểu nội quy, quy định của nhà trường.

CHỦ ĐỀ 2, 3: Khám phá và phát triển bản thân (tháng 10)

* Yêu cầu cần đạt:

- Chỉ ra được những đặc điểm tính cách, quan điểm sống của bản thân và biết cách phát huy điểm mạnh, hạn chế điểm yếu.

- Nhận diện được khả năng điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực cho bản thân.

- Thể hiện được sự chủ động của bản thân trong môi trường học tập, giao tiếp khác nhau.

- Thực hiện tốt nội quy, quy định của trường, lớp, cộng đồng.

- Có trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ được giao và hỗ trợ những người tham gia.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

- Tổ chức diễn đàn về quan điểm sống của thanh niên ngày nay.

- Tham gia các hoạt động tìm hiểu về tính tự chủ, lòng tự trọng và ý chí vượt khó để đạt mục tiêu đề ra.

- Toạ đàm về ý nghĩa của sự chủ động trong học tập và giao tiếp.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1:- Tìm hiểu về quan điểm sống.

- Thể hiện quan điểm sống của bản thân.

Tuần 2:- Nhận diện biểu hiện của sự chủ động trong học tập và giao tiếp.

- Thể hiện sự chủ động.

Tuần 3:- Tìm hiểu biểu hiện của sự tự chủ, lòng tự trọng và ý chí vượt khó.

- Thể hiện sự tự chủ, lòng tự trọng và ý chí vượt khó.

Tuần 4:- Tìm hiểu đặc điểm tính cách bản thân.

- Phát huy điểm mạnh, hạn chế điểm yếu

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Chia sẻ về cảm nhận và những thay đổi của em khi trở thành HS lớp 10.

- Giới thiệu những câu chuyện, tấm gương truyền cảm hứng về việc vượt qua hạn chế, điểm yếu của bản thân để vươn lên trong học tập và cuộc sống.

- Chia sẻ về sự cần thiết phải rèn tính tự chủ lòng tự trọng và ý chí vượt khó.

- Trao đổi về cách rèn luyện sự tự chủ, tính chủ động trong học tập và giao tiếp.

CHỦ ĐỀ 4: Tư duy phản biện và tư duy tích cực (tháng 11)

* Yêu cầu cần đạt:

- Hình thành được tư duy phản biện khi đánh giá sự vật hiện tượng.

- Thể hiện được sự tự chủ, lòng tự trọng, ý chí vượt khó để đạt được mục tiêu đề ra.

- Xây dựng được kế hoạch tài chính cá nhân một cách hợp lí.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

- Toạ đàm về chủ đề “Tư duy tích cực để thay đổi bản thân”

- Trao đổi về cách điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực

- Chia sẻ các biện pháp hình thành tư duy phản biện

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1: Tìm hiểu tư duy phản biện.

Tuần 2: - Nhận diện khả năng điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực.

- Điều chỉnh tư duy theo hướng tích cực.

Tuần 3: - Rèn luyện tư duy phản biện.

Tuần 4: - Vận dụng tư duy phản biện, tư duy tích cực khi đánh giá sự vật, hiện tượng.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Chia sẻ câu chuyện những người thành công nhờ thay đổi tư duy theo hướng tích cực.

- Tranh luận các vấn đề trong học tập, cuộc sống góp phần hình thành tư duy phản biện.

- Đề xuất các biện pháp rèn luyện tư duy tích cực.

CHỦ ĐỀ 5: Trách nhiệm với gia đình (tháng 12)

*** Yêu cầu cần đạt:**

- Ứng xử phù hợp với các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.

- Thực hiện được trách nhiệm của bản thân với bố mẹ, người thân.

- Thể hiện được trách nhiệm đối với các hoạt động lao động trong gia đình.

- Đề xuất các biện pháp phát triển kinh tế và góp phần phát triển kinh tế cho gia đình.

*** Hoạt động sinh hoạt dưới cờ**

- Diễn đàn về “Trách nhiệm của các thành viên trong gia đình”.

- Văn nghệ ca ngợi tình cảm gia đình.

- Toạ đàm “Văn hoá ứng xử trong gia đình”.

- Gặp gỡ khách mời trao đổi về các biện pháp phát triển kinh tế gia đình.

*** Hoạt động giáo dục theo chủ đề:**

Tuần 1: - Tìm hiểu về trách nhiệm của bản thân đối với bố mẹ và người thân.

- Thực hiện trách nhiệm với bố mẹ, người thân.

Tuần 2: - Thực hiện trách nhiệm đối với các hoạt động lao động trong gia đình.

- Tham gia hoạt động phát triển kinh tế gia đình.

Tuần 3: - Tìm hiểu về kế hoạch tài chính cá nhân.

- Xây dựng kế hoạch tài chính cá nhân.

Tuần 4: - Rèn luyện giao tiếp, ứng xử phù hợp trong gia đình.

- Kết nối yêu thương giữa các thành viên trong gia đình.

*** Hoạt động sinh hoạt lớp**

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Triển lãm tranh, ảnh “Mái ấm gia đình”.

- Chia sẻ câu chuyện về văn hoá ứng xử trong gia đình.

- Chia sẻ cách xây dựng kế hoạch tài chính cá nhân của những người thành công.

- Trao đổi kinh nghiệm tham gia các hoạt động lao động trong gia đình.

CHỦ ĐỀ 6: Tham gia xây dựng cộng đồng (tháng 1)

*** Yêu cầu cần đạt:**

- Thực hiện được các biện pháp mở rộng quan hệ và thu hút cộng đồng vào các hoạt động xã hội.

- Lập và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hoá ứng xử nơi công cộng.

- Tham gia một số hoạt động cộng đồng phù hợp và đánh giá được kết quả hoạt động phát triển cộng đồng.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

- Toạ đàm về vai trò của thanh niên với cộng đồng.

- Chia sẻ ý nghĩa của việc tham gia các hoạt động xã hội tại địa phương.

- Trao đổi về các hoạt động kết nối cộng đồng với nhà trường.

- Trình diễn tiểu phẩm về văn hoá ứng xử nơi công cộng.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1: - Tìm hiểu hoạt động cộng đồng.

- Xác định biểu hiện của người có trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ được giao và hỗ trợ mọi người cùng tham gia.

Tuần 2: - Tìm hiểu biện pháp mở rộng các mối quan hệ và thu hút cộng đồng tham gia hoạt động xã hội.

-Thực hành mở rộng các mối quan hệ và thu hút cộng đồng tham gia hoạt động xã hội.

Tuần 3: - Xác định nội dung và hình thức tuyên truyền về văn hoá ứng xử nơi công cộng. Xây dựng và thực hiện kế hoạch tuyên truyền trong cộng đồng về văn hóa ứng xử nơi công cộng.

Tuần 4: - Thực hiện nội quy, quy định của cộng đồng.

-Tham gia hoạt động cộng đồng.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Giới thiệu những tấm gương tham gia tích cực vào hoạt động cộng đồng.

- Chia sẻ những kỉ niệm khi tham gia hoạt động cộng đồng.

- Trao đổi kinh nghiệm tham gia các hoạt động xã hội.

CHỦ ĐỀ 7, 8: Hành động vì môi trường (tháng 2)

* Yêu cầu cần đạt:

- Xây dựng và thực hiện được kế hoạch tuyên truyền, kêu gọi mọi người chung tay bảo vệ cảnh quan thiên nhiên.

-Nhận xét, đánh giá được các hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

- Phân tích, đánh giá được thực trạng môi trường tự nhiên tại địa phương; tác động của con người tới môi trường tự nhiên.

- Thuyết trình được với các đối tượng khác nhau về ý nghĩa của việc bảo vệ môi trường tự nhiên.

- Đề xuất được và tham gia thực hiện các giải pháp bảo vệ môi trường tự nhiên.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

- Trình bày về sự thay đổi môi trường tự nhiên tại địa phương.

- Văn nghệ ca ngợi cảnh quan thiên nhiên của quê hương, đất nước.

- Giới thiệu cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.

- Trao đổi về trách nhiệm bảo vệ môi trường tự nhiên và cảnh quan thiên nhiên.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1: - Tìm hiểu, phân tích thực trạng môi trường tự nhiên ở địa phương và tác động của con người tới môi trường tự nhiên.

Tuần 2: - Đánh giá việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên của các tổ chức, cá nhân.

- Đánh giá thực trạng, đề xuất giải pháp bảo vệ MT tự nhiên tại địa phương.

Tuần 3: - Xây dựng và thực hiện kế hoạch tuyên truyền bảo vệ cảnh quan thiên nhiên

Tuần 4: - Tham gia bảo vệ môi trường.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Giới thiệu những tấm gương tham gia tích cực vào hoạt động cộng đồng.

- Chia sẻ những kỉ niệm khi tham gia hoạt động cộng đồng.

- Trao đổi kinh nghiệm tham gia các hoạt động xã hội.

CHỦ ĐỀ 9: Thông tin nghề nghiệp (tháng 3)

* Yêu cầu cần đạt:

- Xác định được những hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ của địa phương và nêu được thông tin, yêu cầu cơ bản về các nhóm nghề này.

- Biết cách tìm hiểu các thông tin về nhóm nghề mình quan tâm, yêu cầu về

năng lực, phẩm chất theo nhóm nghề.

- Tìm hiểu được những điều kiện đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp trong từng lĩnh vực nghề nghiệp.

- Phân tích được phẩm chất và năng lực cần có của người lao động thông qua trải nghiệm một nghề cụ thể và yêu cầu của nhà tuyển dụng.

* Hoạt động sinh hoạt dưới cờ

- Giao lưu với người lao động thành công trong nghề nghiệp ở địa phương.

- Triển lãm về chủ đề *An toàn cho người lao động*.

- Toạ đàm về phẩm chất và năng lực cần thiết của người lao động.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1: - Tìm hiểu các hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ ở địa phương.

- Tìm hiểu thông tin về các nhóm nghề.

Tuần 2: - Thực hành tìm kiếm và trao đổi tâm tư, thông tin về nhóm nghề quan trọng.

Tuần 3: - Tìm hiểu điều kiện đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.

Tuần 4: - Đề xuất biện pháp đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp cho người LĐ.

- Tuyên truyền về nghề nghiệp ở địa phương.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Chia sẻ kinh nghiệm trong việc tìm kiếm thông tin về các nhóm nghề.

- Trao đổi về ý nghĩa của việc đảm bảo an toàn lao động và sức khỏe nghề nghiệp.

CHỦ ĐỀ 10: Chọn nghề, chọn trường (tháng 4)

*** Yêu cầu cần đạt:**

- Trình bày được một số thông tin cơ bản về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn.

- Tham vấn ý kiến thầy cô, gia đình, bạn bè về dự định lựa chọn nghề và định hướng học tập của bản thân.

- Xây dựng và thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện theo nhóm nghề lựa chọn.

*** Hoạt động sinh hoạt dưới cờ**

- Toạ đàm về lựa chọn nghề nghiệp phù hợp.

- Trao đổi thông tin về hệ thống trường đào tạo.

- Biểu diễn văn nghệ về chủ đề nghề nghiệp.

- Giao lưu với nhà tuyển dụng.

*** Hoạt động giáo dục theo chủ đề:**

Tuần 1: -Tìm hiểu thông tin về hệ thống trường đào tạo liên quan đến nghề định lựa chọn. Xây dựng kế hoạch và tham gia trải nghiệm nghề nghiệp.

Tuần 2: - Tìm hiểu về tham vấn hướng nghiệp.

Tuần 3: - Thực hành tham vấn hướng nghiệp.

Tuần 4: - Đánh giá sự phù hợp của bản thân theo nhóm nghề dự định lựa chọn.

*** Hoạt động sinh hoạt lớp**

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Chia sẻ về ý nghĩa của hoạt động trải nghiệm nghề nghiệp.

- Giới thiệu các hình thức trải nghiệm nghề nghiệp.

- Trao đổi về xu hướng nghề nghiệp của thanh niên hiện nay.

CHỦ ĐỀ 11: Rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp (tháng 5)

*** Yêu cầu cần đạt:**

- Đánh giá được sự phù hợp của bản thân với nhóm nghề định lựa chọn.

- Xây dựng và thực hiện kế hoạch rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.

- Lựa chọn được cách rèn luyện phù hợp về phẩm chất và năng lực cần thiết cho nhóm nghề định lựa chọn.

*** Hoạt động sinh hoạt dưới cờ**

-Trao đổi về kĩ năng lập kế hoạch trong học tập.

- Trao đổi về phương pháp học tập hiệu quả.

- Giới thiệu các Câu lạc bộ, khoá học,... giúp cải thiện khả năng học tập, nâng cao hiệu quả rèn luyện bản thân.

* Hoạt động giáo dục theo chủ đề:

Tuần 1: -Tìm hiểu cách thức rèn luyện phẩm chất, năng lực theo nhóm nghề dự định.

Tuần 2: - Xây dựng kế hoạch rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp.

Tuần 3: - Xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện theo nhóm nghề định lựa chọn.

Tuần 4: - Duy trì các hoạt động học tập, rèn luyện bản thân theo nhóm nghề dự định.

* Hoạt động sinh hoạt lớp

Tuần 1, 2, 3, 4:

- Trao đổi về ý nghĩa của việc xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện bản thân.

- Chia sẻ cách thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện bản thân hiệu quả.

- Trao đổi kinh nghiệm rèn luyện phẩm chất, năng lực theo định hướng nghề nghiệp.

Bảng 1. Kiểm tra, đánh giá định kỳ

Bài KT, đánh giá	Thời gian	Thời điểm	Yêu cầu cần đạt	Hình thức
Giữa Học kỳ 1	90 phút	Tuần 9	Báo cáo sản phẩm/ dự án học tập của nhóm về một trong các chủ đề: <i>Xây dựng nhà trường; Khám phá và phát triển bản thân</i>	Bài thực hành
Cuối Học kỳ 1	90 phút	Tuần 18	Báo cáo sản phẩm/ dự án học tập của nhóm về một trong các chủ đề: <i>Tư duy phản biện và tư duy tích cực; Trách nhiệm với gia đình; Tham gia xây dựng cộng đồng</i>	Dự án học tập
Giữa Học kỳ 2	90 phút	Tuần 27	Báo cáo sản phẩm/ dự án học tập của nhóm về một trong các chủ đề: <i>Hành động vì môi trường; Thông tin nghề nghiệp</i>	Bài thực hành
Cuối Học kỳ 2	90 phút	Tuần 34	Báo cáo sản phẩm/ dự án học tập của nhóm về một trong các chủ đề: <i>Chọn nghề, chọn trường; Rèn luyện bản thân theo định hướng nghề nghiệp</i>	Dự án học tập

4. QUY TRÌNH TRIỂN KHAI VÀ THỰC HIỆN

- Tháng 7/2022: Nghiên cứu các văn bản chỉ đạo của Bộ GD&ĐT, Sở GD&ĐT, Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống đã được UBND Thành phố phê duyệt thực hiện.(Ban Giám hiệu, Tổ CM, Giáo viên chủ nhiệm lớp 10).

- Tháng 8/2022: Thiết kế môn học Chương trình hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp theo thực tế nhà trường, trình Hội đồng trường phê duyệt.(BGH, Tổ CM, GVCN khối 10).

- Tháng 9/2022: Triển khai thực hiện Chương trình môn học.(BGH, GVCN, HS khối 10)

- Tháng 6/2023: Rút kinh nghiệm việc thực hiện Chương trình sau 01 năm triển khai.(BGH, Tổ CM, GVCN khối 10, Đoàn TN).

5. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Từ nội dung nghiên cứu, chúng tôi nhận thấy:

- Hoạt động TN-HN giúp quá trình học tập diễn ra tự nhiên, sinh động, không gò bó, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí và nhu cầu, nguyện vọng của học sinh. Môn học còn phát triển cho HS năng lực giao tiếp xã hội, năng lực tự quản lý, năng lực hợp tác, năng lực tổ chức và quản lý lớp học, năng lực tổ chức hoạt động xã hội khi tổ chức các hoạt động giáo dục trải nghiệm thực tế. Tuy nhiên, việc tổ chức các hoạt động trải

nh nghiệm thường tốn nhiều thời gian, công sức chuẩn bị và thực hiện.

- Quá trình lựa chọn, thiết kế và tổ chức dạy học môn HĐTN-HN cần có sự linh hoạt, mềm dẻo, phải bám sát nội dung chương trình và tùy theo từng đối tượng học sinh. Các nhà trường có thể tổ chức thành các chủ đề dạy theo chuyên đề, không nên cứng nhắc tổ chức môn HĐTN-HN 3 tiết/tuần vào thời khoá biểu vì sẽ khó tổ chức hoạt động mang đúng tính chất trải nghiệm, khó tổ chức trong sân trường, ngoài nhà trường, cắm trại, tham quan, trải nghiệm...vì sẽ ảnh hưởng tới lớp học khác, môn học khác.

- Nhà trường xây dựng kế hoạch và phân công GV dạy môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp cần chú ý với năng lực, sở trường gắn với khoa học các bộ môn GV đang đảm nhận phù hợp chủ điểm (cân đối số tiết thực hiện của GV cho phù hợp). Các GV đã dạy đủ số tiết quy định, nếu được phân công thực hiện các hoạt động này vẫn được tính thừa giờ theo quy định.

- Cần thiết phải gắn việc dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp với hoạt động kiểm tra, đánh giá để học sinh có ý thức tự giác, năng lực tự học, tích cực tham gia, đồng thời giúp GV điều chỉnh phương pháp và hình thức tổ chức dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp ngày càng phù hợp hơn.

IV. KẾT LUẬN

Trên đây, chúng tôi đã nghiên cứu và thiết kế Chương trình dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp khối lớp 10. Chương trình đã được Hội đồng trường Trung học phổ thông phê duyệt và triển khai thực hiện trong năm học 2022 - 2023. Với nguyên tắc thiết kế chương trình môn học bám sát vào thực tiễn nhà trường và đối tượng học sinh, chúng tôi hy vọng việc tổ chức dạy học môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp sẽ giúp các em tìm hiểu, khám phá, phát huy tối đa tính tích cực trong đối tượng học sinh lớp 10 theo Bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống. Mặc dù đây chỉ là một môn học chỉ đánh giá kết quả theo mức độ Đạt hay Không đạt nhưng với phương pháp dạy học sáng tạo cùng với tinh thần dám nghĩ dám làm của giáo viên sẽ khơi dậy trong các em niềm say mê, hứng thú khám phá, định hướng nghề nghiệp và tìm hiểu thực tế địa phương trong môn học mới mẻ này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 về chương trình giáo dục phổ thông năm 2018*.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp lớp 10*, (ban hành kèm theo Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018).

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Công văn 5512/BGDĐT-GDTrH ngày 18/12/2020 về việc xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường*. (Phụ lục 1,2,3,4)

4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Thông tư 22/2021/TT-BGDĐT ngày 20/7/2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định về việc đánh giá học sinh THCS và THPT*.

5. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022), *Công văn 1496/BGDĐT-GDTrH ngày 19/4/2022 về việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục trung học năm học 2022-2023*.

6. Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Phòng (2022), *Công văn số 2577/SGDĐT-GDTrH ngày 12/8/2022 của Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Phòng về việc triển khai chương trình GDTrH năm học 2022-2023*.

7. Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Phòng (2023), *Công văn số 2756/SGDĐT-GDTrH ngày 31/8/2022 của Sở GD&ĐT Hải Phòng về việc ban hành Hướng dẫn chuyên môn một số môn học năm học 2022-2023*.

8. UBND Thành phố Hải Phòng (2022), *Quyết định số 1281/QĐ-UBND ngày 04/5/2022 của UBND Thành phố Hải Phòng về Phê duyệt Danh mục SGK lớp 10 sử dụng trong cơ sở GDPT trên địa bàn Thành phố Hải Phòng*.

9. Lưu Thu Thủy, (2022), *Sách Giáo khoa Hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp 10 kết nối tri thức với cuộc sống*, Nxb Giáo dục Việt Nam

10. John Dewey (2008), *Dân chủ và giáo dục*, Phạm Anh Tuấn dịch, NXB Tri thức, Hà Nội